

IDROTT DIDAKTISK INRIKTNING I, 30 HÖGSKOLEPOÄNG PHYSICAL EDUCATION WITH AN EDUCATIONAL PERSPECTIVE I, 30 HIGHER EDUCATION CREDITS

Basdata

Kursen ingår i inriktningsstudierna och är en obligatorisk kurs inom Lärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan.

Ämne: Idrott
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Grund

Kursplanen har behandlats av institutionsrådet vid Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap 2008-12-12.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2008-12-17 och senare reviderad 2009-11-25.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med VT 2010.

Förkunskapskrav

Studenten skall vara antagen till Lärarprogrammet, 240-330 högskolepoäng vid GIH.

För studenter till fristående kurs:

För tillträde till kursen gäller att studenten skall vara antagen till Lärarutbildning 270-330 högskolepoäng vid annat universitet/högskola med avklarade studier om minst 30 hp inom det allmänna utbildningsområdet eller Lärarexamen.

Särskilda behörighetskrav är:

Samhällskunskap A, Matematik A, Svenska/Svenska B, Engelska B, Naturkunskap B (istället för Naturkunskap: Kemi A eller Biologi A), Idrott och hälsa B. Sökande med fullständigt avgångsbetyg från treårig teoretisk linje med 2 åk Engelska, lägst betyg 3, medges dispens från kravet på Engelska B.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- visa grundläggande förmåga att reflektera över det egna lärarskapet,
- ur ett didaktiskt perspektiv kunna planera, genomföra och utvärdera undervisningssituationer på en grundläggande nivå,
- visa på grundläggande förståelse för sambandet mellan barn och ungdomars utveckling och lärande i förhållande till idrott, lek och grundformer samt till skolans styrdokument,
- beskriva och förklara centrala begrepp samt visa på personlig färdighet inom momenten idrott, lek och grundformer,
- beskriva och redogöra för människokroppens byggnad och funktion och människokroppens anpassning till fysisk aktivitet,

- kunna identifiera skador och sjukdomar kopplat till fysisk aktivitet samt genomföra blodtrycksmätning vid vila och förstå innebörden av erhållna värden,
- utifrån ett säkerhetstänkande identifiera, värdera och ta hänsyn till riskmoment vid planering och genomförande av olika undervisningssituationer,
- praktiskt genomföra akut omhändertagande efter skada och kunna beskriva hur rehabiliteringsprocessen är upplagd.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Idrott och hälsoämnets didaktik med verksamhetsförlagd utbildning (vfu), 7,5 hp varav vfu 6 hp

Part 1–Physical education and Health with a didactical perspective and professional school practise, 7,5 higher education credits of which 6 higher education credits internship.

- barns och ungdomars hälsa, fysiska och motoriska utveckling i relation till kursplaners mål i ämnet idrott och hälsa,
- lärande och lärandets variationer i idrott och hälsa samt det egna lärarskapet,
- planering och genomförande av undervisningssituationer i idrott och hälsa,
- grundskolans måldokument.

Moment 2 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5 hp

Part 2– Sport didactics: sport play and basic forms I, 7,5 higher education credits

Olika lärandeaktiviteter såsom lek och grundformer i syfte att utveckla rörelsekompetens samt didaktisk förmåga möter studenten. Individens motoriska, psykiska, sociala och fysiska utveckling tas upp inom följande delmoment:

- gymnastiska och idrottsliga grundformer,
- rörelse till musik och dansens grundformer,
- bollen och bollspelens grundformer.

Moment 3 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5 hp

Part 3– Sport didactics: sport play and basic forms II, 7,5 higher education credits

Lärandet och lärandets variationer i olika miljöer samt användning av material och läromedel i syfte att utveckla rörelsekompetens och didaktisk förmåga. Hur olika idrottsliga aktiviteter kan bidra till individens motoriska, psykiska, sociala och fysiska utveckling. Dessa återfinns inom följande delmoment:

- målspelets grunder,
- sommarfriluftslivets grunder och orientering,
- simningens grundformer.

Moment 4 – Humanbiologi, 7,5 hp

Part 4– Human Biology 7,5 higher education credits

- rörelseorganens anatomi och fysiologi,
- idrottsskador,
- cirkulations- och respirationssystemets anatomi och fysiologi,
- fysiologisk adaptation till fysisk aktivitet och träning.

I samtliga fyra moment ingår även planering, genomförande och utvärdering av undervisningssituationer med fokus på idrottsdidaktiska frågor.

Den verksamhetsförlagda utbildningen ska planeras och följas upp av ansvarig lärare för kursmomentet. Lokal lärarutbildare och student utgår från aktuell kursplan och VFU-skolans idrott och hälsaundervisning.

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer och demonstrationer. Vissa delar av undervisningen genomförs på annan ort. Delar av kursen har karaktären av idrottsligt laborativ verksamhet där aktivt, praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för inhämtande av kunskaper och färdigheter, såväl högskoleförlagd som verksamhetsförlagd utbildning.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till en VFU-skola i ett partnerområde. Närvaro under all verksamhetsförlagd utbildning är obligatorisk. Under den verksamhetsförlagda utbildningen har studenten rätt till handledning av utbildad lärare för undervisning i ämnet idrott och hälsa.

Progression

Kursen är den första inom huvudämnet *Idrott didaktisk inriktning* som studenten möter och flera av momenten är därför av orienterande och grundläggande karaktär. Den vetenskapliga progressionen sker genom att delar av kursen bygger på vetenskapliga studier och tidigare kurser inom det allmänna utbildningsområdet. Inom humanbiologin läggs en grund för vidare studier av människokroppen och dess anpassning till fysisk aktivitet och inom idrottslära kopplas innehållet till vetenskapliga artiklar och idrottsdidaktisk litteratur. Professionsprogressionen synliggörs genom att kursen har en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer. Här får studenterna pröva sin didaktiska förmåga i den verksamhetsförlagda utbildningen. Ämnesprogressionen tar sin utgångspunkt i studier inom humanbiologi och idrottslära med fokus på ämnesteori, ämnesdidaktik och skoldidaktiska frågor.

Kursen utgör en grund för vidare studier inom huvudämnet *Idrott didaktisk inriktning*.

Examination

Kurskrav

Den verksamhetsförlagda utbildningen (vfu) genomsyrar samtliga moment i kursen. Verksamhetsförlagda uppgifter/frågor hämtas från verksamhetsfältet och i de moment som läses vid högskolan. Dessa ingår i bedömning av hel kurs. Studenten och skolan får på detta sätt inflytande över innehållet i den verksamhetsförlagda delen av kursen. De verksamhetsbaserade uppgifterna bedöms relaterat till målen i kursen av kurslärare och lokal lärarutbildare. Studentens närvaro anges. Godkänt på den verksamhetsförlagda delen krävs för godkänt på kursen.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

- Moment 1 – Idrott och hälsoämnets didaktik med verksamhetsförlagd utbildning, 7,5 hp
- individuell skriftlig uppgift från kurslitteratur,

- litteraturseminarium,
- skriftliga och praktiska VFU redovisningar.

Moment 2 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5 hp
fakta (ex regler, taktik, utrustning, säkerhet, miljö), färdighet (personlig färdighet i enskilda moment) och förståelse (didaktisk och metodisk stegring av idrottsliga moment) examineras genom skriftliga och praktiska prov enskilt och i grupp.

- seminarium med individuell inlämningsuppgift,
- praktiska ledaruppgifter.

Moment 3 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5 hp
fakta (ex regler, taktik, utrustning, säkerhet, miljö), färdighet (personlig färdighet i enskilda moment) och förståelse (didaktisk och metodisk stegring av idrottsliga moment) examineras enskilt och i grupp. Examinationer genomförs formativt och summativt.

- skriftlig examination,
- praktisk examination.

Moment 4 – Humanbiologi, 7,5 hp

- skriftlig tentamen,
- praktiska gruppuppgifter (tillämpning).

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under kursens/momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i kurs-/momentpromemorian som studenten får i och med kurs-/momentstart. Omtentamenstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter kursens/momentets slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och ansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna få preciserade kriterier för respektive betygsnivå.

Övrigt

Denna kursplan ersätter *Idrott didaktisk inriktning, grundkurs, 30 högskolepoäng*, Ladokkod LGIDDG, senast reviderad 2007-12-19.

Denna kurs ges även som fristående kurs.

Frånvaro

Vid frånvaro bestäms eventuell ersättningsuppgift samt hur obligatoriska moment skall återtass i samråd med momentansvarig alternativt i förekommande fall lärare i delmomentet.

Utvärdering

Efter avslutad kurs/moment gör varje student en utvärdering av kursen/momentet och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom 3 veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentinflytande sker genom studentrepresentation i Lärarutbildningsnämnden, Institutionsrådet och vid programråd.

Konkretisering av kursplan

I promemoria på moment och delmomentsnivå konkretiseras innehåll och uppläggning, förväntade studieresultat, examinationsformer och betygskriterier.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1 – Idrott och hälsoämnets didaktik med verksamhetsförlagd utbildning, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Idrottsdidaktiska utmaningar, red. Larsson, H. & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 9-69, 233-285.

Mellan nytta och nöje: Bilder av ämnet idrott och hälsa, red. Larsson, H & Redelius, K. (Stockholm: Idrottshögskolan), s. 11-98, 123-172.

Kursplan Idrott och hälsa, grundskolan. www.skolverket.se.

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94. <http://www.skolverket.se/sb/d/468>.

Moment 2– Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Bolling, B. *Bollekar. Läreriet nr 5*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1996), 20 s.

Bolling, B. *Bollspelsdidaktik. Idrotteket nr 4*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 20 s.

Frykman Järlefeldt, M., Meckbach, J., Nyberg, M., Söderström, S. *Börja dansa. Idrotteket nr 9*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1999), 29 s.

Gunnarson, B., Webbjörn, V. *Pedagogiskt drama. Läreriet nr 8*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1996), 37 s.

Linderoth, J. *Eleven, Leken och Spelet - Om spel i undervisning*. (Göteborg: Göteborgs universitet, 2002), 19 s.

[http://itforpedagoger.skolutveckling.se/digitalAssets/128879 Eleven Leken och Spelet - Om spel i undervisning.pdf](http://itforpedagoger.skolutveckling.se/digitalAssets/128879_Eleven_Leken_och_Spelet_-_Om_spel_i_undervisning.pdf)

Lundvall, S. & Meckbach, J. "Tid för dans", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Larsson, H. & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 103-119.

Meckbach, J., Söderström, S., Wedin, E. *Didaktik i rytmik, rörelse och dans. Idrotteket nr 8*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 2001), 28 s.

Metodik och teknik i matta och hopp. (Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 2007), 82 s.

Metodik i redskap – grunddelen, (Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 1989), 47 s.

Nyberg, M. & Sterner, T. "Gymnastik som redskap", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Larsson, H., & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 87-102.

Nyberg, M. & Tidén, A. "Allsidig rörelsekompetens – ett kroppligt ABC", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Larsson, H. & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 70-86.

Wiorek, D. "Lärares överväganden", i *Ballspill utan gränser – laering og utvikling*, red. Halling, A., Ronglan, L-T., Teng, G., (Oslo: Akilles, 2008), s. 99-113.

Kompendium. *Trampett*. (Stockholm: GIH, 2007).

Kompendium. *Idrottsliga grundformer: Löpning, hopp och kast* (Stockholm: GIH, 2007).

Moment 3 - Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Aagaard, P., Jorgensen, S., Madsen, L., Totrup, C. *Instruktionsbog i Livreddning* (Roskilde: Förlaget ROAS ApS, 1998), 123 s.

Bengtsson, B. *Allemansrätten: Vad säger lagen?* (Stockholm: Naturvårdsverket, 2005), 68 s.

Bolling, B. *Fotboll. Idrotteket nr 5*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 26 s.

Bolling, B. *Basket. Idrotteket nr 3*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1997), 34 s.

Brugge, B., Glantz, M., Sandell, K. *Friluftslivets pedagogik*. (Stockholm: Liber, 2002), s. 5-26, 53-73, 83-123, 209-220, 248-256.

Griffin, L., Mitchell, S. & Oslin, J. *Teaching Sport Concepts and Skills: A Tactical Games Approach*. (USA: Human Kinetics, P.O. Champaign, IL, 1997), s. 19-92

Kirk, D., Mac Phail, A. "Teaching Games for Understanding and Situated Learning: Rethinking the Bunker-Thorpe Model", *Journal of Teaching in Physical Education*, 2002:21, pp. 177-192

Linnéll, I., Ström, P-O. *Handboll. Idrotteket nr 16*. (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 38 s.

Madsen, Ø. & Irgens, P. *Slik lærer du och svømme*. (Oslo: Bodoni Förlag, 2005), 148 s.

Nordgren, M. *Första hjälpen i terräng*. (Stockholm: SLAO, 2004), s. 6-33, 70-81, 96-97.

Svenska orienteringsförbundet. *Nyckeln i naturen*. (Stockholm: SISU, 1998), 78 s.

Svenska orienteringsförbundet. *Orientera i skolan*. (Stockholm: SISU, 2007), 84 s.

Tordsson, B. *Perspektiv på friluftslivets pedagogik*. (Odense: CVU Sønderjylland, University College, 2006), s. 33-138, 233-270.

Kompendium. *Simning* (Stockholm: GIH, 2007).

Moment 4– Humanbiologi, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Bojsen- Møller, F. *Rörelseapparatens anatomi*. (Stockholm: Liber AB, 2002), 381s.

Karlsson, J., Thomeé, R., Martinsson, L., Swärd, L. *Motions- och idrottskador samt deras rehabilitering*. (Stockholm: SISU, 1999), 310 s.

Peterson, L., Renström, P., Tunek, V., Brokop, S., Roos, O. *Skador inom idrotten*. (Stockholm: Prisma. 2003), 534 s.

Wilmore, J., Costill, D. *Physiology of Sport and Exercise*, 4rd Edition. (Champaign, IL: Human Kinetics, 2008), Chapters 1–7.

Laborationskompendium (Stockholm: GIH, 2009).

Valfri litteratur:

Sand, O., Sjaastad, Ø., Haug, E. *Människans fysiologi*. (Stockholm: Liber, 2004), 600 s (valda delar)

Lännergren, J., Ulfendahl, M., Lundeberg, T., Westerblad, H. *Fysiologi*. (Lund: Studentlitteratur, 2007), 355 s.